

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjælte

Ungdata

Presentasjon av: Maria Jahr Buskerud, trainee, Trøndelag fylkeskommune

- Sosiale medier og psykisk helse
- Lokalmiljø
- Trening og fysisk aktivitet

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Nettside: Trondelagital.no

 Trøndelag i tall

Statistikk og fakta om Trøndelag

Befolkning		Utdanning og kompetanse		Arbeid og næringsliv		Klima og energi	
Samferdsel		Kultur		Folkehelse		Kommunal styring og arealforvaltning	
Bærekraft		Helse og omsorg		Faktafredag		GisLink Karttjeneste	

Hva er UngData?

- **Undersøkelsene tar for seg mange temaer:**

- Foreldre
- Venner
- Skole
- Lokalmiljø
- Fritidsaktiviteter
- Helse og trivsel

Særskilte temaer for ungdomsskole og videregående:

Rusmiddelbruk
Seksualitet
Risikoatferd og vold

Hvorfor er det viktig
å ha kunnskap om
skjermbruk?

Fordi skjermen ikke
er et tillegg til livet
deres, den er **en del
av livet deres.**

- er tett
sammenvevd med
unges hverdag,
sosiale liv, identitet
og psykiske helse.

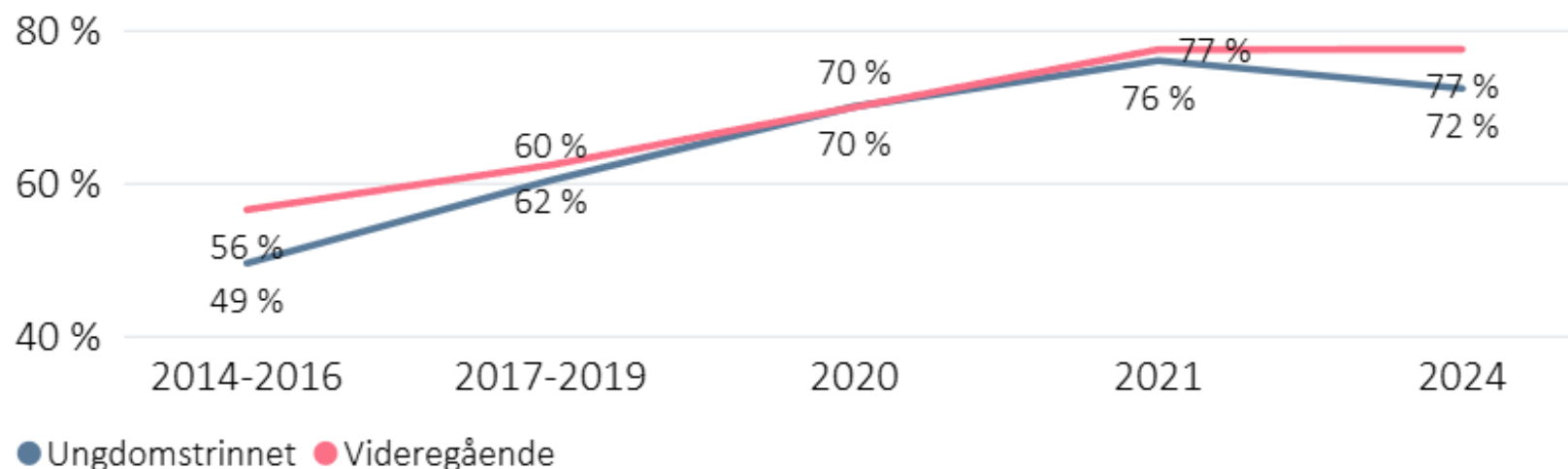

Økning i skjermbruk

- **Integrasjon i hverdagen:** Skjermer er nødvendige for jobb, skole, kommunikasjon og informasjon, noe som gjør skjermtid unngåelig.
- **Sosialt liv:** Sosiale medier og online spill er viktige arenaer for å opprettholde vennskap, finne felles interesser og tilhørighet, særlig for unge.

Andel som bruker mer enn 3 timer foran skjerm utenom skolen daglig

Trøndelag

Skjermbruk blant unge i Trøndelag

72 %

Av ungdomsskoleelevene
og

77 %

Av videregåendeelevene

Brukte mer enn **3 timer** foran
skjerm utenom skolen daglig i
2024

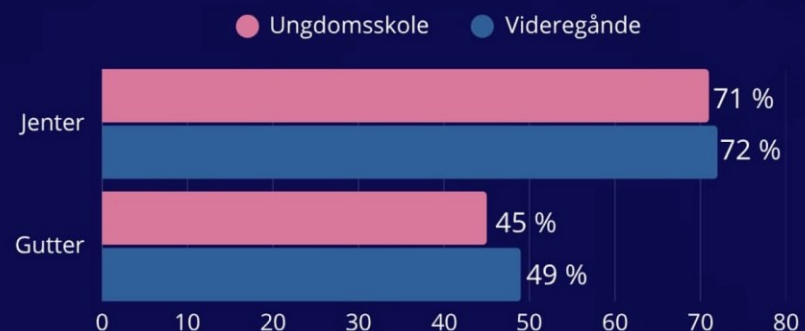

Trondelagital.no

Store kjønnsforskjeller i skjermbruk

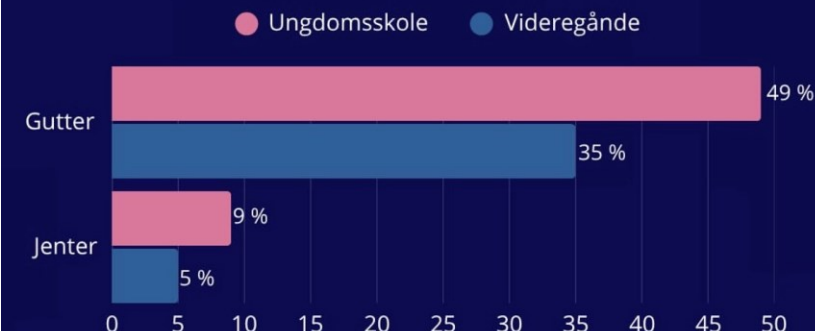
Jenter bruker betydelig mer tid på sosiale medier enn gutter

Andel som bruker mer enn 2 timer på sosiale medier Trøndelag, 2024

Gutter bruker betydelig mer tid på gaming enn jenter

Andel som bruker mer enn 2 timer på dataspill/TV-spill Trøndelag, 2024

Skjermbruk og psykisk helse

En vanlig forklaring på at unge jenter i dag oppgir stadig flere psykiske plager: «historiene om jenta som er mye på Instagram eller Snapchat»

Eller historien om gutten som blir «spilleavhengig» av dataspill, og som en konsekvens ikke utvikler et fullverdig sosialt liv.

Negative opplevelser på sosiale medier kan påvirke ungdoms mentale helse (FHI)

Videregående-elever som har opplevd negative ting på sosiale medier, har økt risiko for symptomer på angst og depresjon. Det er konklusjonen i en studie fra Folkehelseinstituttet.

Sosiale medier og psykisk helse – Er det grunn til bekymring?

Ny studie: Sosiale medier gir ikke økt risiko for angst og depresjon

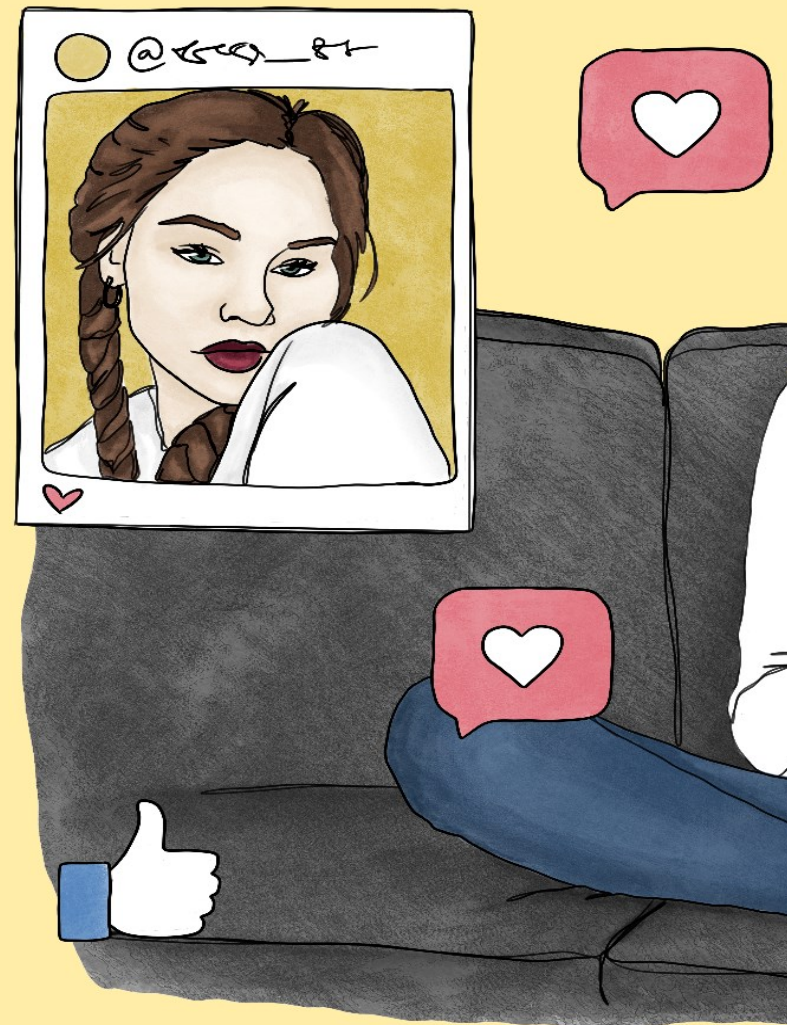
Forskere ved NTNU har sett på sammenhengen mellom sosiale medier og barn og unges psykiske helse.

Mulige mekanismer

- 1. Mobbing:** Sosiale medier kan senke terskelen for mobbeatferd og dermed øker risikoen for psykiske plager (Nesi mfl., 2018; Orben mfl., 2024 i NOU, 2024:20).
- 2. Sosial sammenligning:** Ungdom sammenligner seg ofte «oppover» med personer som fremstår bedre enn dem selv. Dette forbindes med lavere livskvalitet og økt risiko for depressive symptomer, særlig blant jenter (Valkenburg mfl., 2022 i NOU, 2024:20).
- 3. Ulik bruk- ulike konsekvenser:** Hvordan sosiale medier brukes, ser ut til å være viktigere enn hvor mye tid som brukes.
- 4. Digitalt stress:** Forventninger om å være tilgjengelig, frykt for å gå glipp av noe og behovet for bekreftelse kan føre til stress og opplevelse av å bli fanget i bruken (Bursztyn mfl., 2023 i NOU, 2024:20).
- 5. Algoritmer og skadelig innhold:** Ungdom som søker innhold om selvskading eller spiseforstyrrelser kan eksponeres for mer og mer ekstremt innhold, med mulig smitteeffekt (Tørmoen, Myhre, Kildahl, Walby & Rossow (2023); NOU, 2024:20).
- 6. Fortrengning av søvn, aktivitet og sosialt samvær:** Bekymringen er at skjermbruk tar tid fra aktiviteter som er viktige for god helse og trivsel.

Fortsettelse....

- Forskning viser også: De som bruker sosiale medier mye har mer sannsynlighet til å ha flere venner i det virkelige liv
  - Sosiale medier er en praktisk måte holde kontakt med andre på og også bra for ens velvære (Brandtzaeg (2012)
  - Kanskje er det ikke sosiale medier som er problemet, men individuelle sårbarhetsfaktorer? (Castellacci & Tveito, 2018).

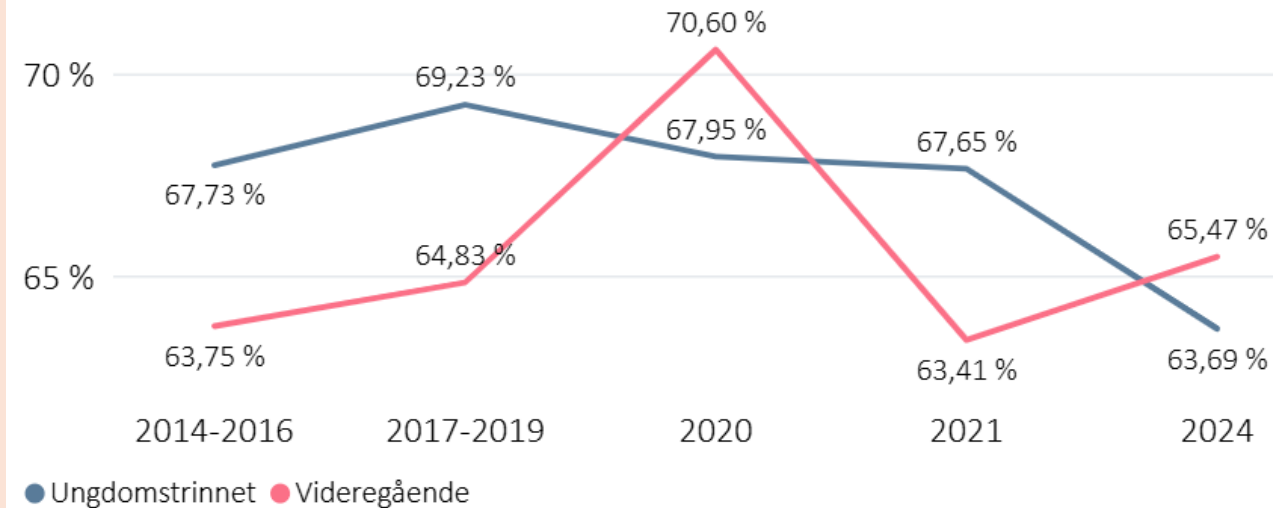

Er ungdom i Trøndelag fornøyd med lokalmiljøet?

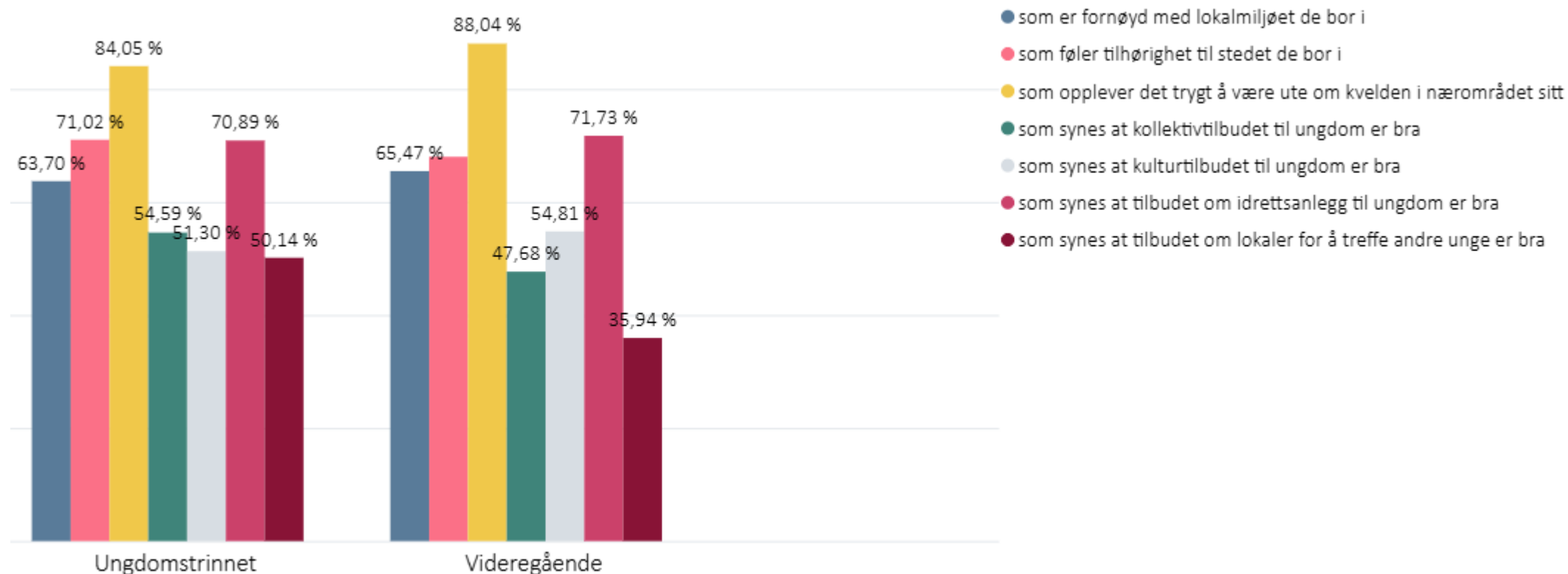
Hvorfor er dette viktig å ha kunnskap om?

- Ungdom vokser opp på forskjellige plasser: Tilgangen på aktiviteter påvirker hvordan ungdommen kan utfolde seg. Viktig for identitet og tilhørighet

Andel som er fornøyd med lokalmiljøet der de bor
Trøndelag

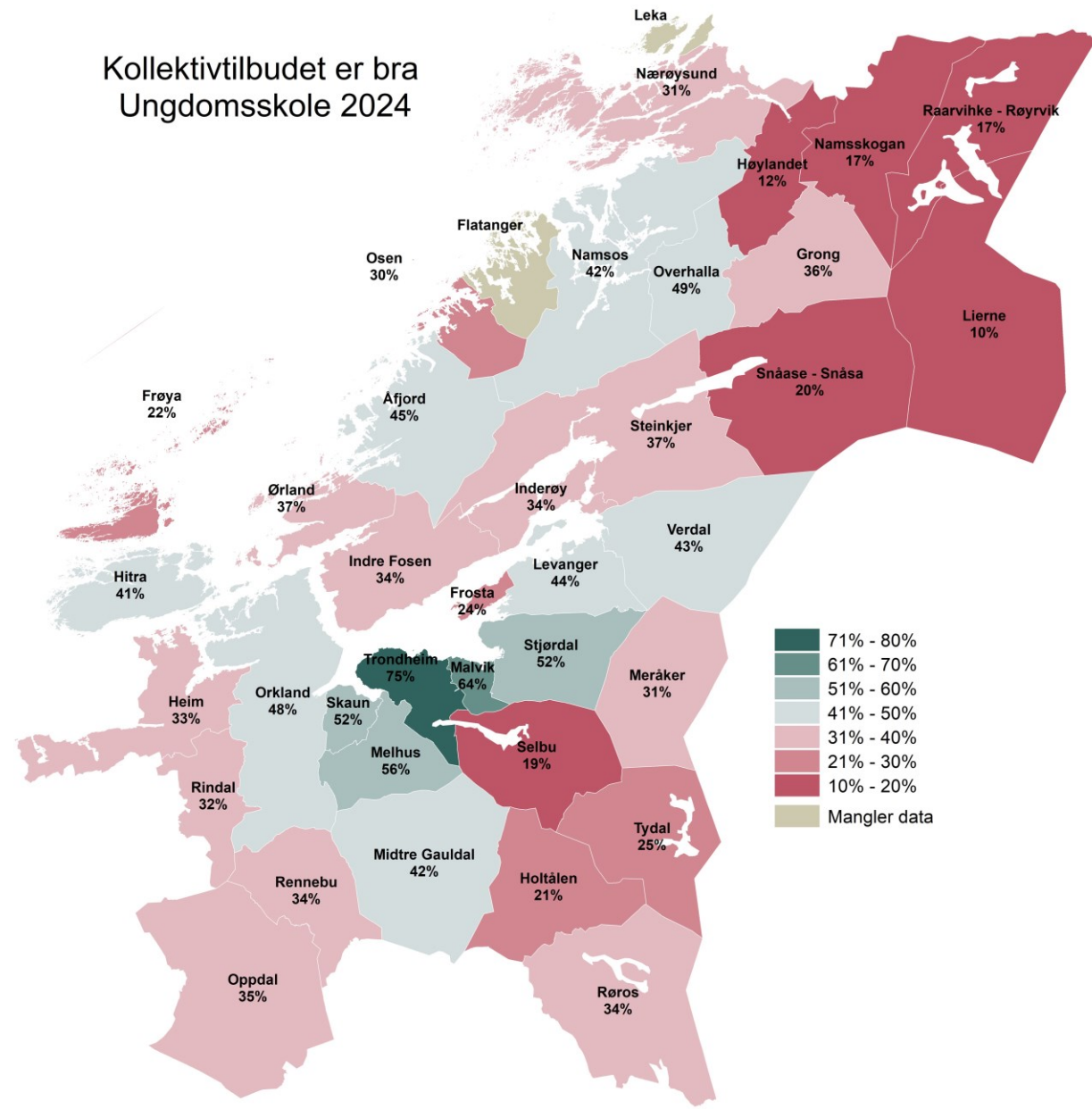

Hva er trønderungdommen mest og minst fornøyd med?

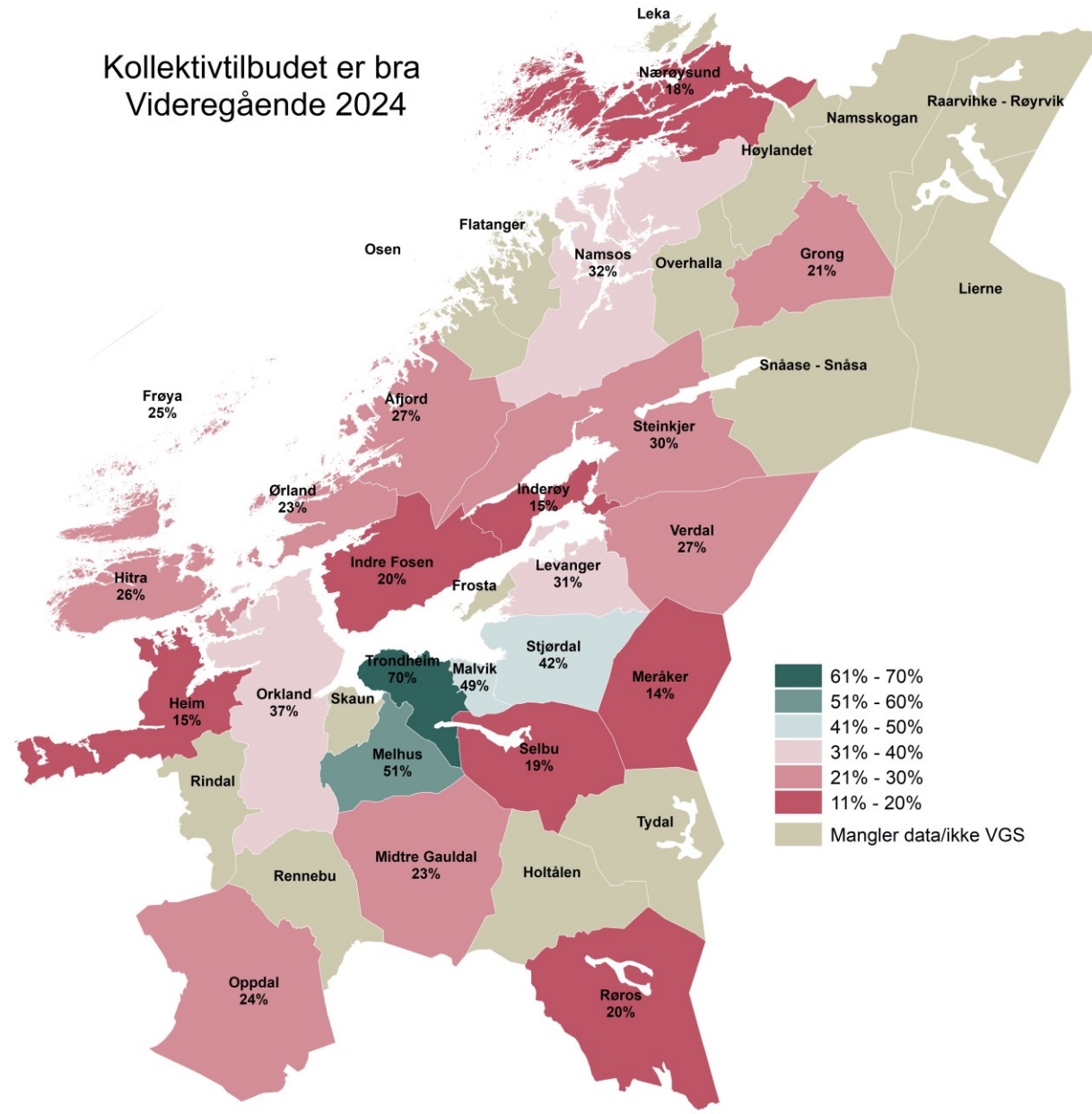

Trønderungdommen om kollektivtilbudet

Kollektivtilbudet er bra
Ungdomsskole 2024

Kollektivtilbudet er bra
Videregående 2024

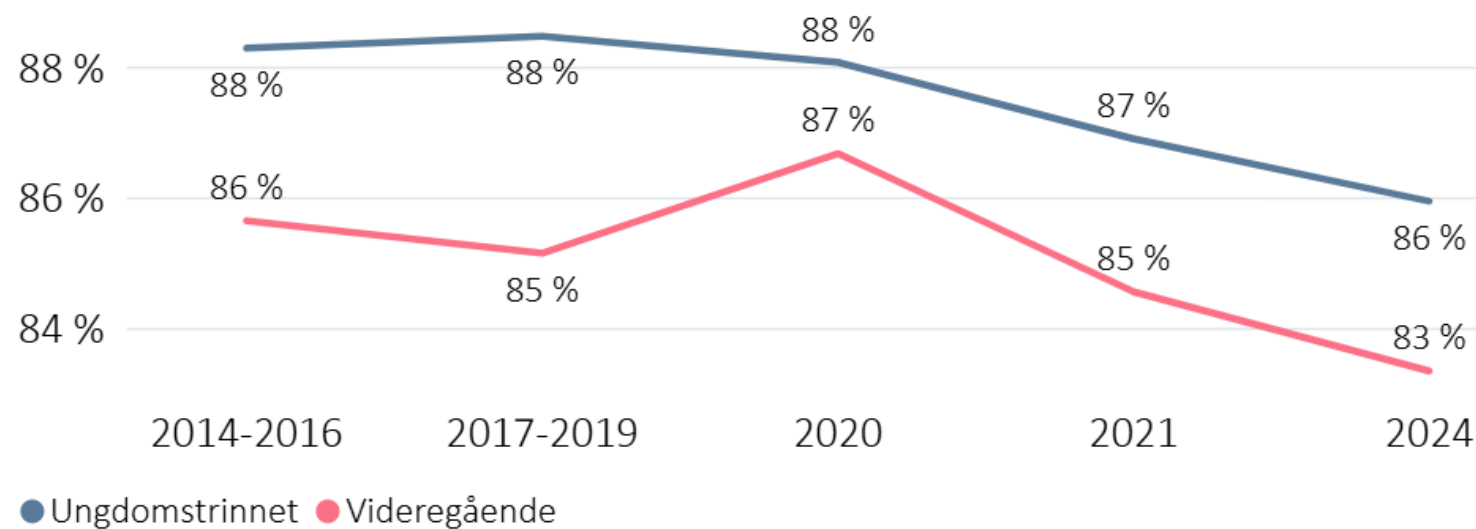

**8 av 10 trønderske
ungdommer er
fysisk aktive mer
enn én gang i uka**

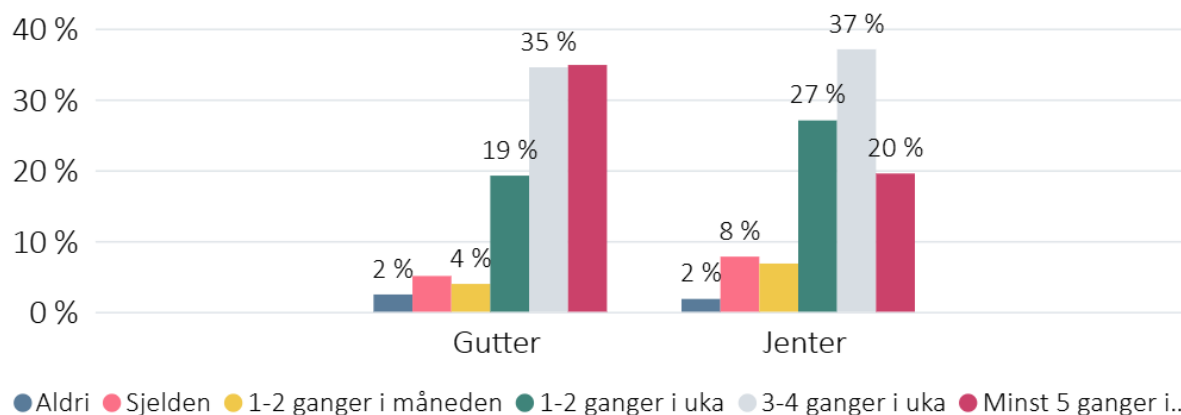
Andel som er fysisk aktive til de blir andpustne eller svette
oftere enn 1 gang i uka

Trøndelag

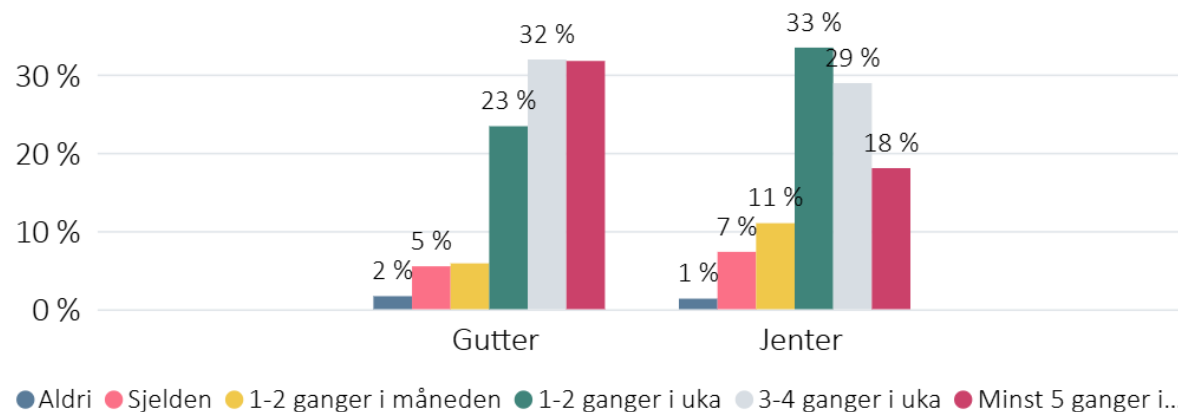
Kjønnsforskjeller i hvor ofte de er så fysisk aktive at de blir andpustne eller svette

Trøndelag, Ungdomstrinnet, 2024

Kjønnsforskjeller i hvor ofte de er så fysisk aktive at de blir andpustne eller svette

Trøndelag, Videregående, 2024

Gutter trener oftere enn jentene

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Elevundersøkelsen

Mobbing og læringsmiljø

Elevundersøkelsen

Om elevundersøkelsen

- Nettbasert spørreundersøkelse der elever fra 5. trinn til vg3 får si sin mening om forhold som er viktige for læring og trivsel i skolen.
- Gir lærere, skoleledere og skoleeiere informasjon om hvordan elevene opplever skolehverdagen, slik at skolen kan følge opp med rette tiltak.
- Obligatorisk for 7. trinn, 10. trinn og vg1. Frivillig for øvrige trinn fra og med 5. trinn.
- Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 20. oktober–14. november 2025.

Befolkning

Utdanning og kompetanse

Utdanningsnivå

Barnehage

Grunnskole

Grunnskole elever

Ferdigheter

Læringsmiljø

Mobbing

Mobbing (grunnskole + vgs)

Nøkkeltall grunnskole

Grunnskolelærere

Overgang mellom grunnskole og VGS

Videregående skole

Videregående elever

Nøkkeltall videregående opplæring

Søkertall videregående

Fag-og svennebrev

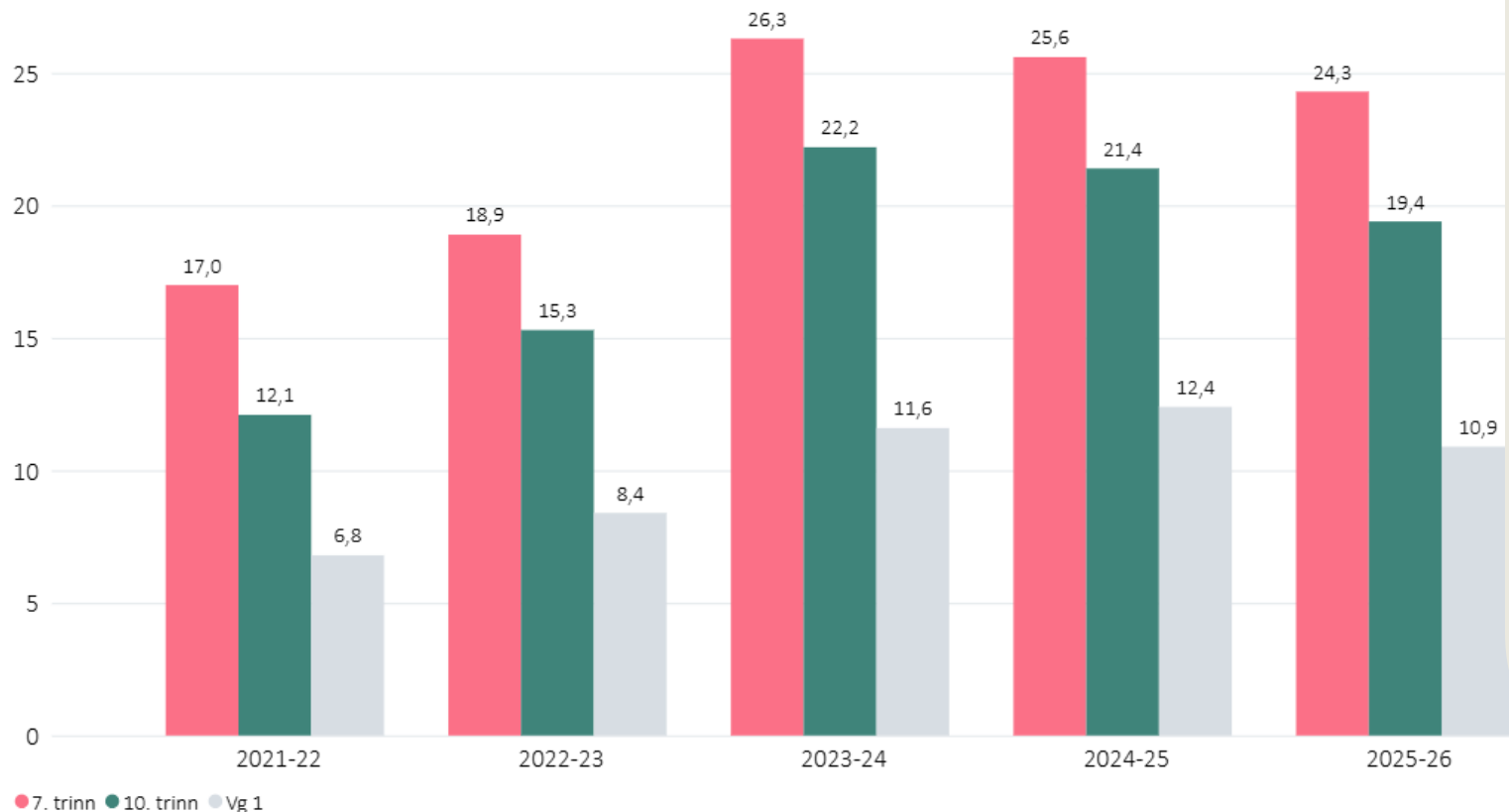
Mobbing

Læringsmiljø

Nedgang i mobbeandeler i 2025-26

- på de fleste alderstrinn og for begge kjønn
- men fortsatt på et høyere nivå enn for 3-4 år siden.

Mobbing på skolen fordelt på klasstrinn for alle kjønn over tid. Andel (prosent)

Beregningen av «Mobbing på skolen»:

I Elevundersøkelsen blir elevene stilt tre spørsmål:

- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene?
- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene?

Elever som har svart at de er mobbet «To–tre ganger i måneden» eller oftere, inngår i tallene om mobbing for det enkelte spørsmålet.

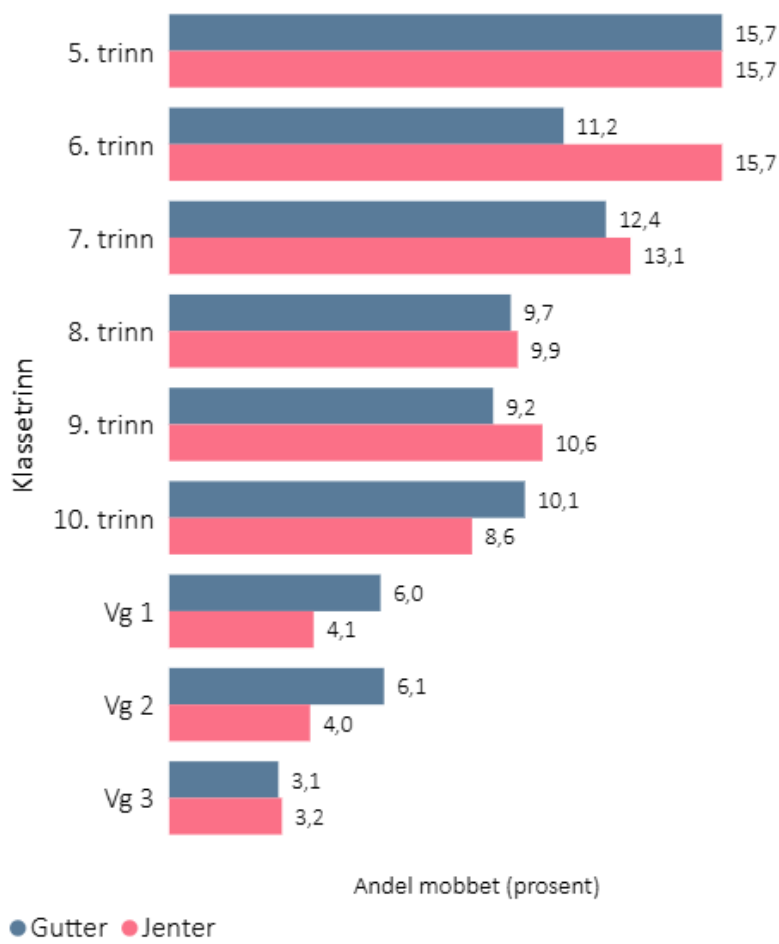
I «Mobbing på skolen»-andelen inngår elever som har svart at de blir mobbet på ett eller flere av de tre spørsmålene om mobbing.

Elever som svarer at de blir mobbet på flere måter (f.eks. både av andre elever og digitalt), telles bare én gang i «Mobbing på skolen»-andelen.

I tillegg er elever som svarer at de er mobbet digitalt av personer utenfor skolen trukket fra.

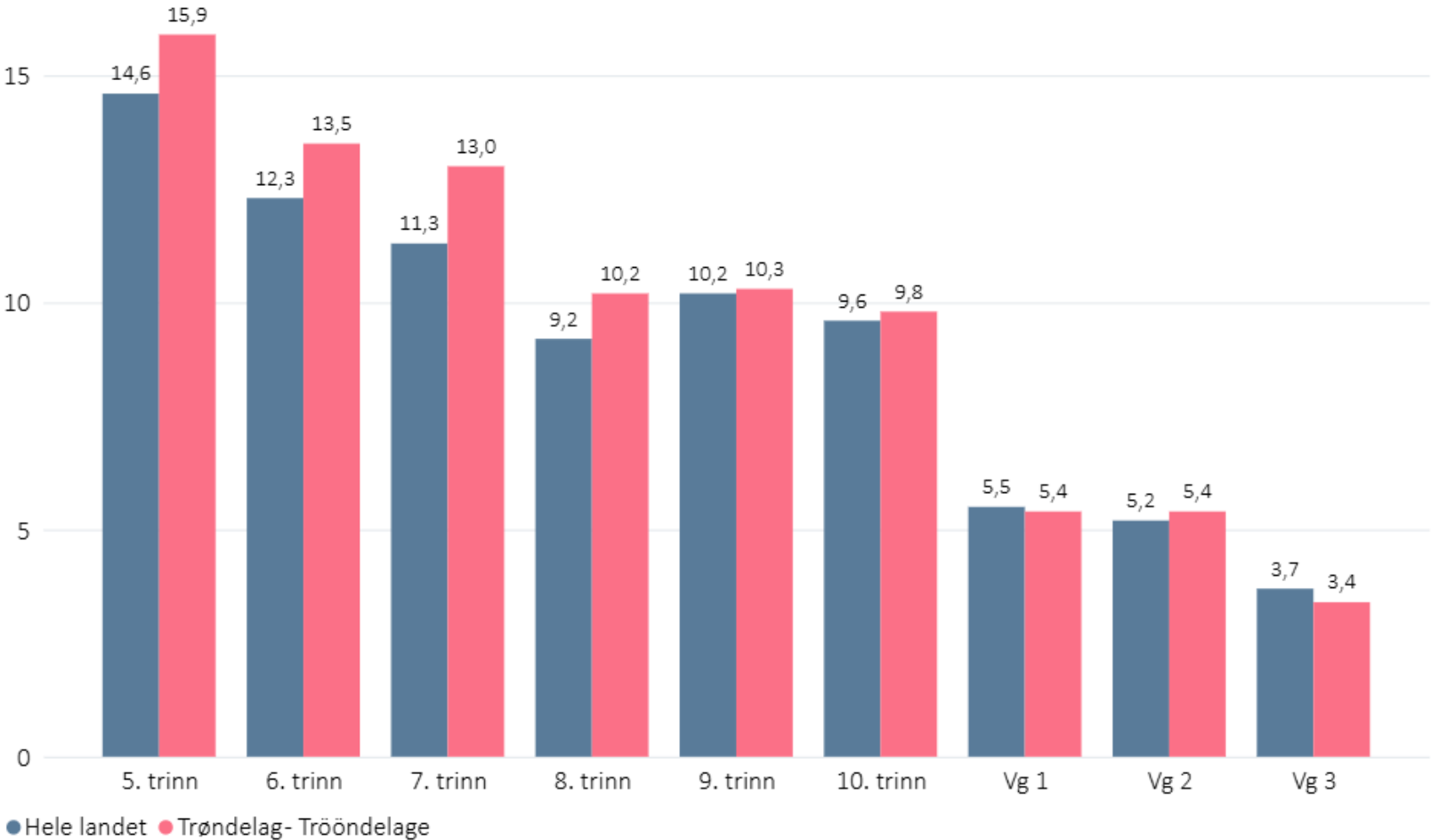
Mobbing og kjønn

Mobbing på skolen fordelt på kjønn i Trøndelag i 2025-26

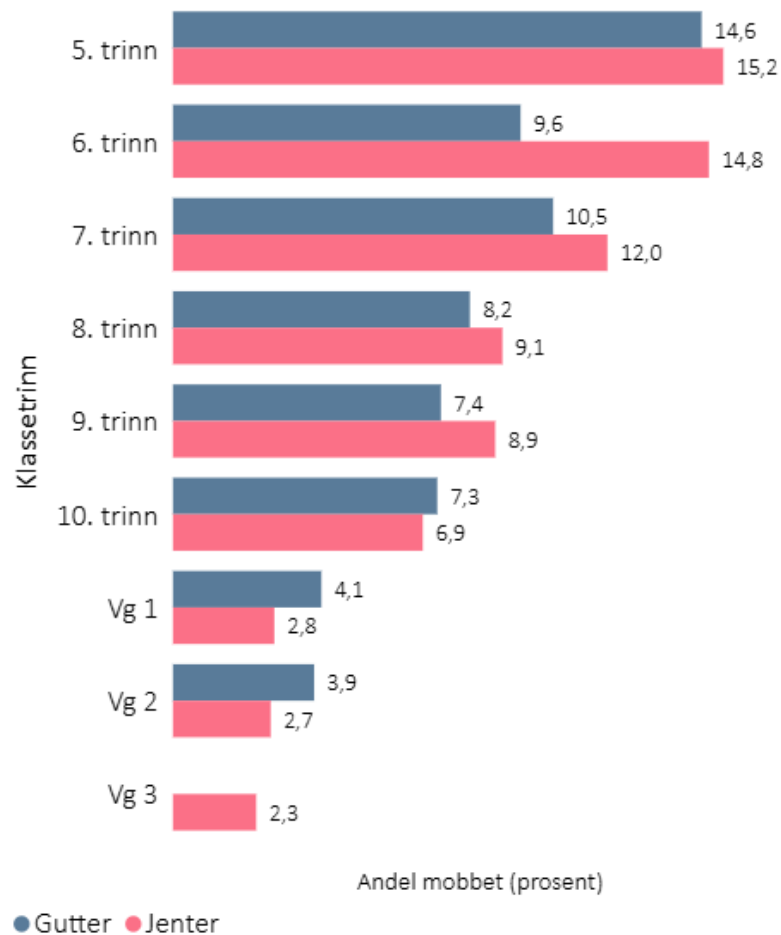
Mobbing reduseres med alder

Mobbing på skolen i Trøndelag og Hele landet i 2025-26
Andel mobbet (prosent)

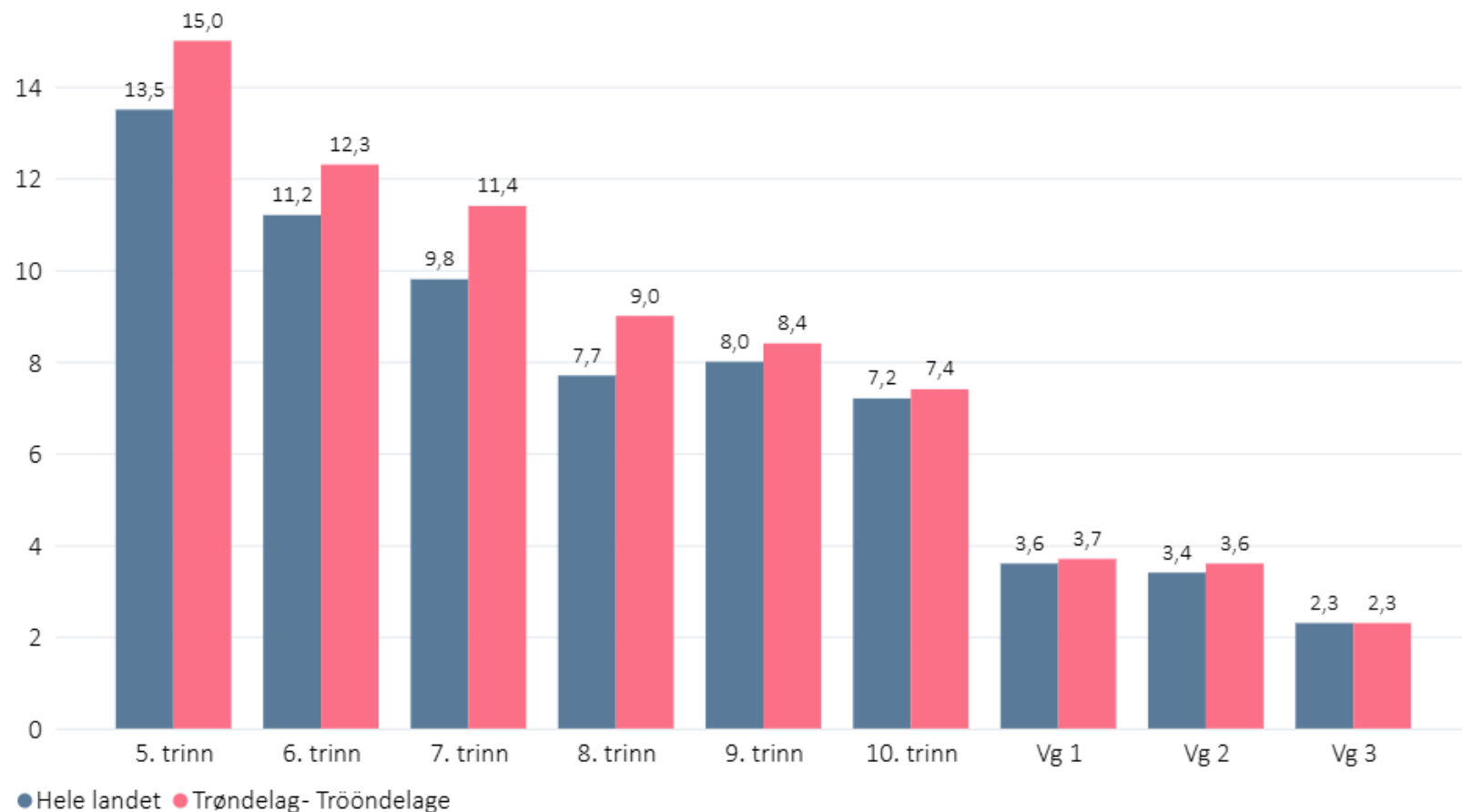
-Er du blitt mobbet av andre elever

- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? fordelt på kjønn i Trøndelag i 2025-26

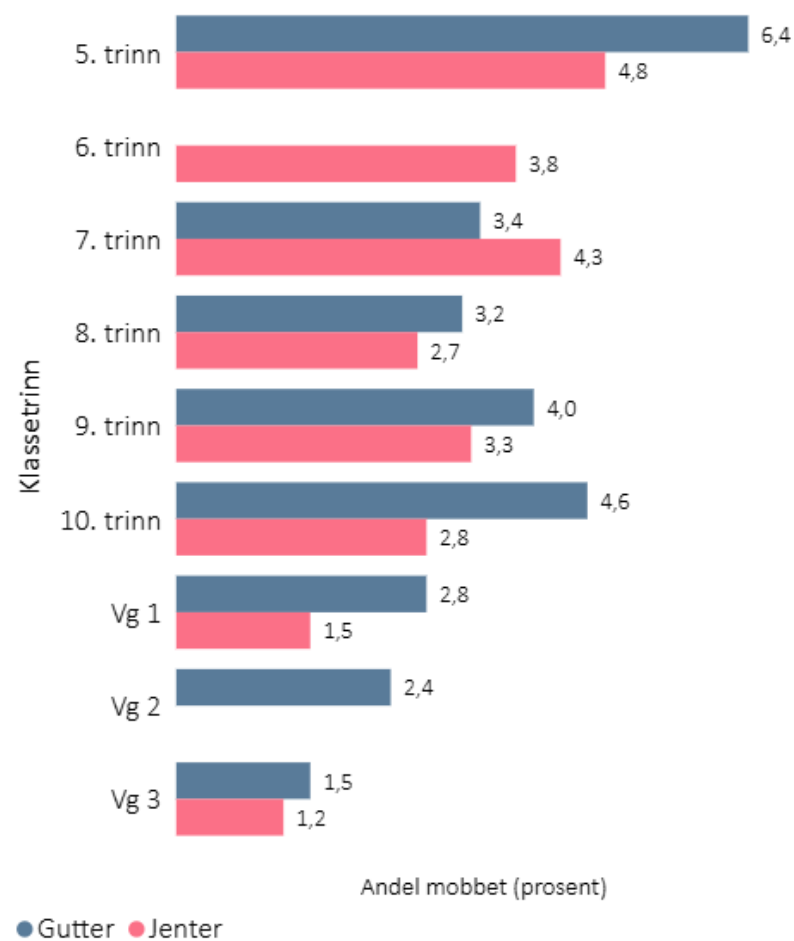
- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? i Trøndelag og Hele landet i 2025-26

Andel mobbet (prosent)

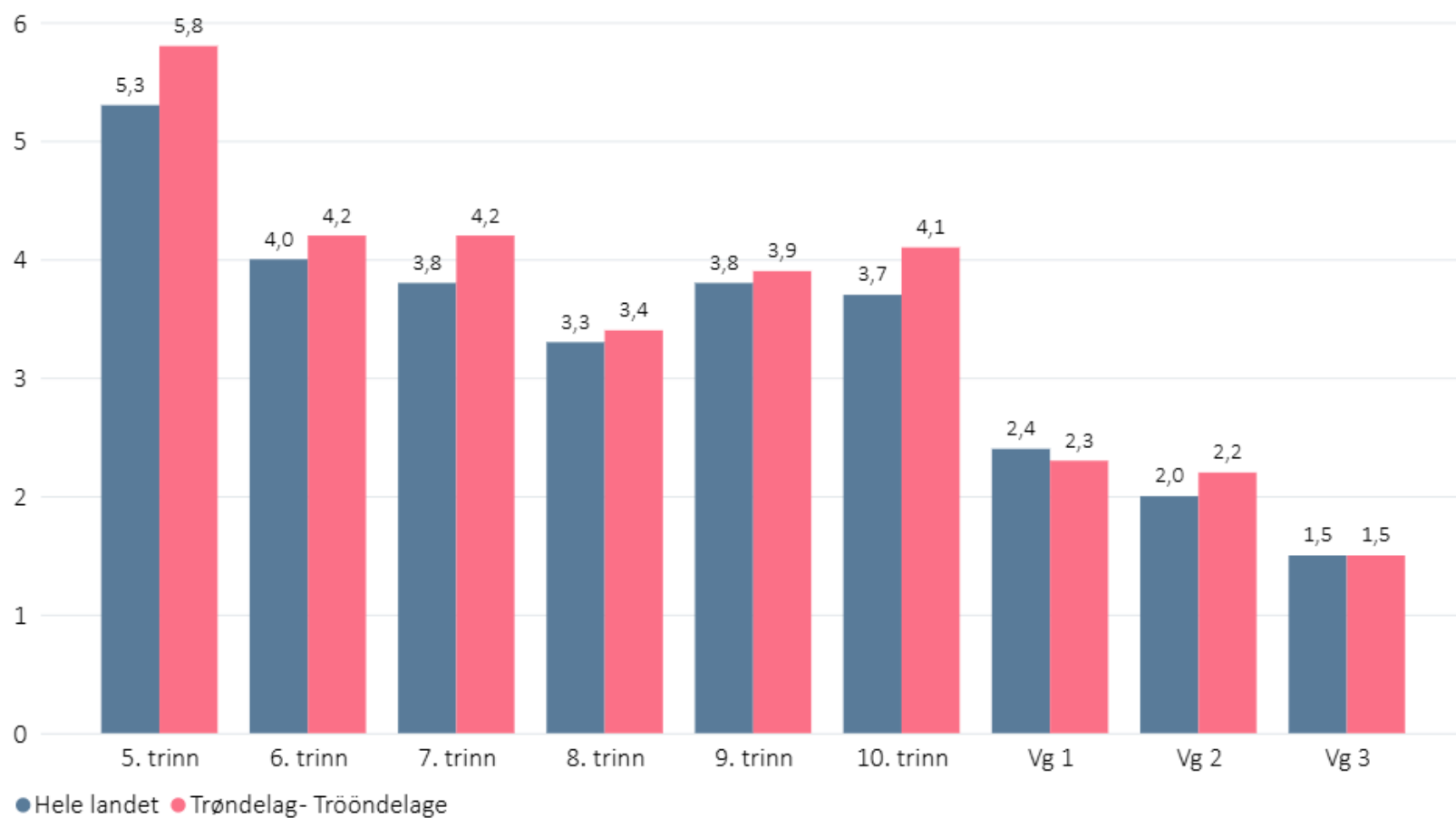
-Er du blitt mobbet digitalt

- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? fordelt på kjønn i Trøndelag i 2025-26

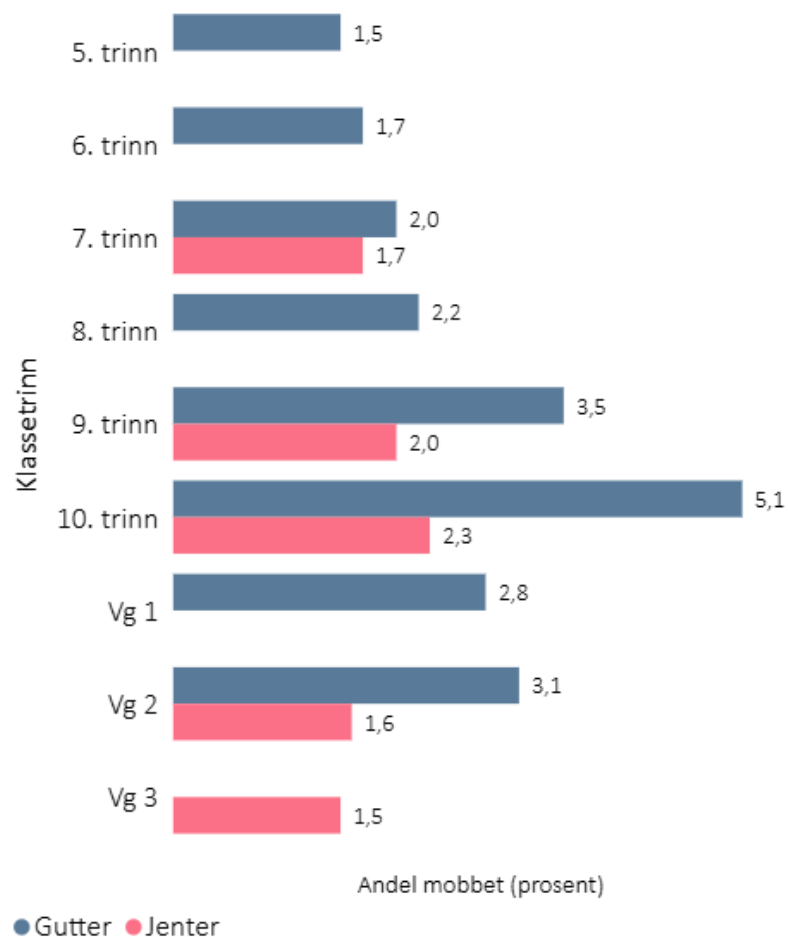
- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? i Trøndelag og Hele landet i 2025-26

Andel mobbet (prosent)

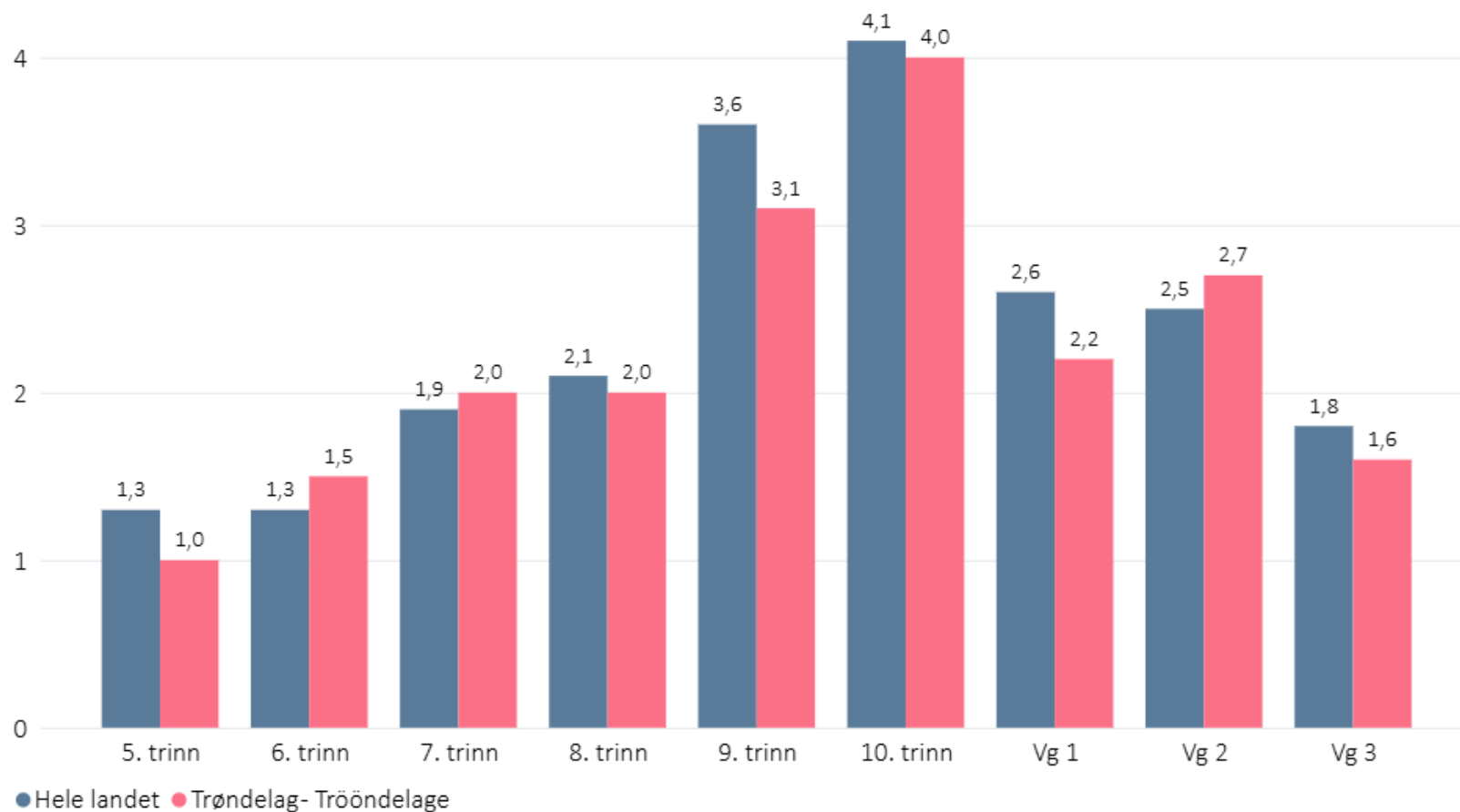
-Er du blitt mobbet av voksne på skolen

- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? fordelt på kjønn i Trøndelag i 2025-26

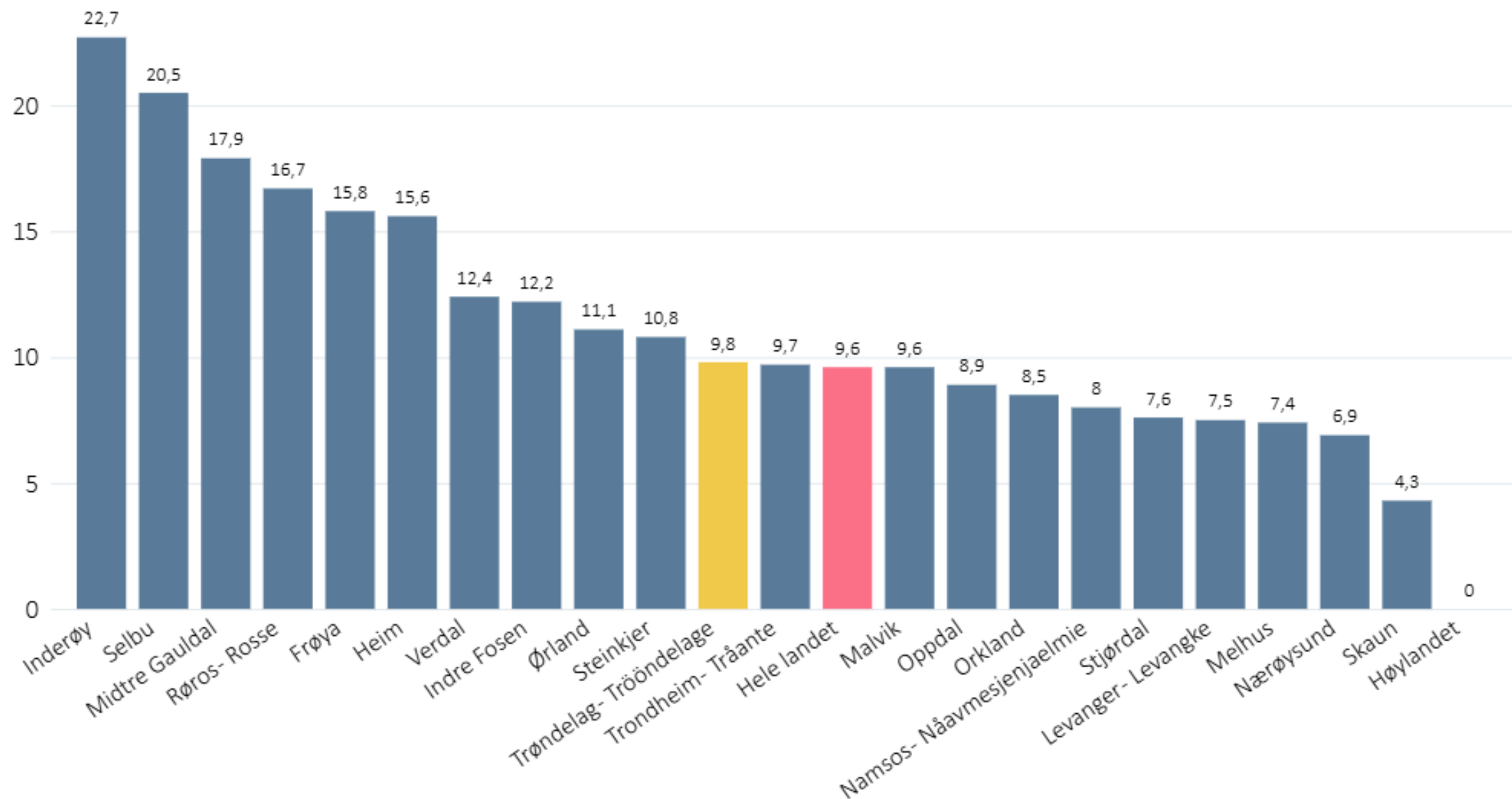
- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? i Trøndelag og Hele landet i 2025-26

Andel mobbet (prosent)

Mobbing på skolen i 10.trinn - 2025-26

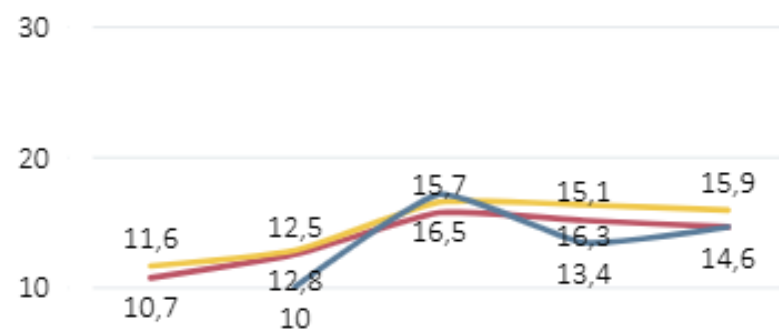
Andel mobbet (prosent)

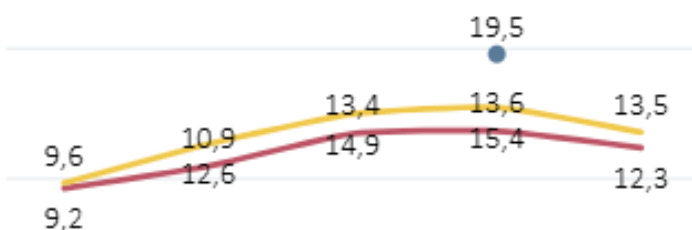
Mobbing på skolen etter klassetrinn i Hele landet, Inderøy, Trøndelag - Trööndelage

Andel mobbet (prosent)

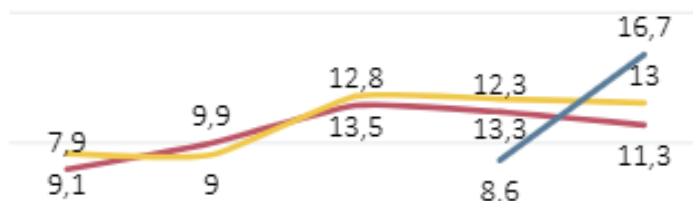
5. årstrinn

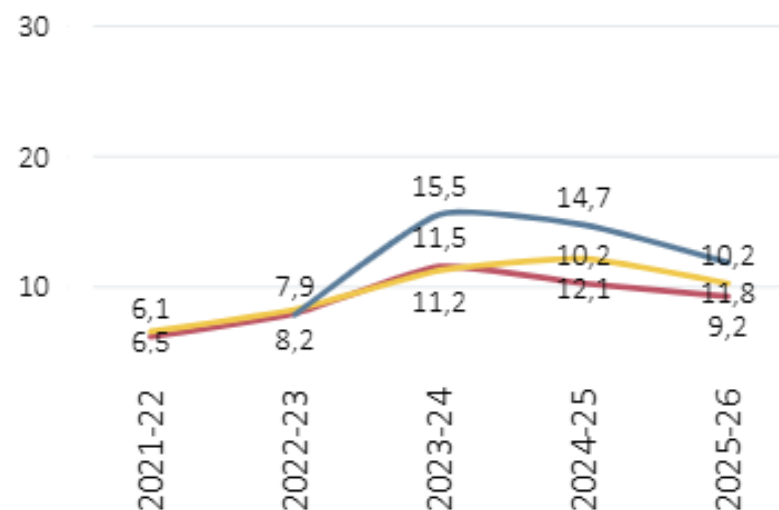
6. årstrinn

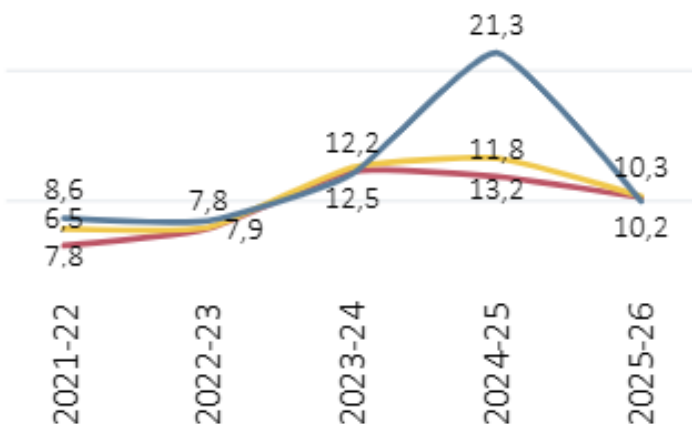
7. årstrinn

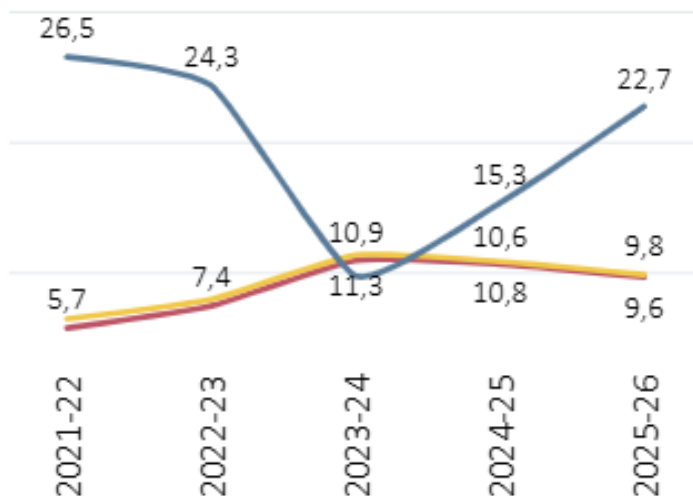
8. årstrinn

9. årstrinn

10. årstrinn

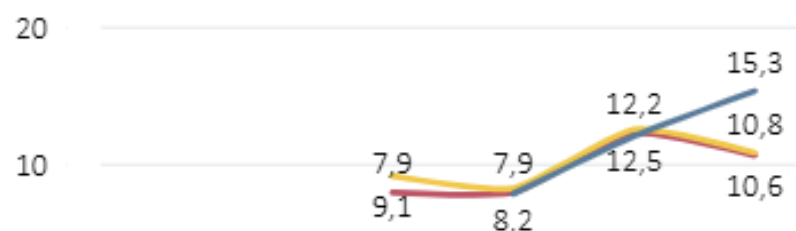

● Hele landet ● Trøndelag - Trööndelage ● Inderøy

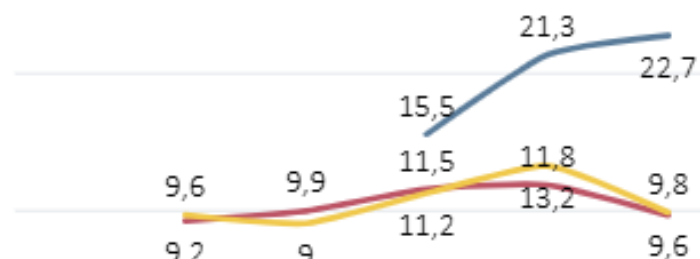
Mobbing på skolen etter årskull (fødselsår) i Hele landet, Inderøy, Trøndelag - Trööndelage

Andel mobbet (prosent)

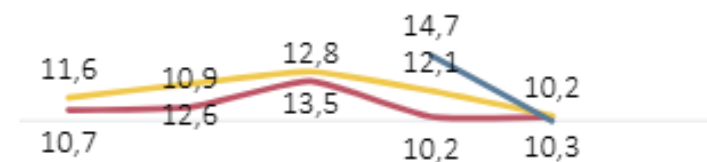
2009

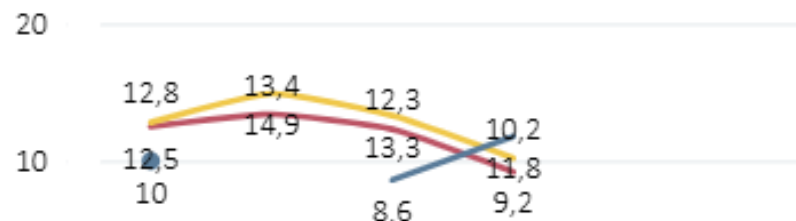
2010

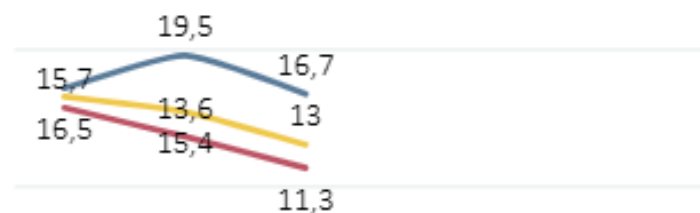
2011

2012

2013

2014

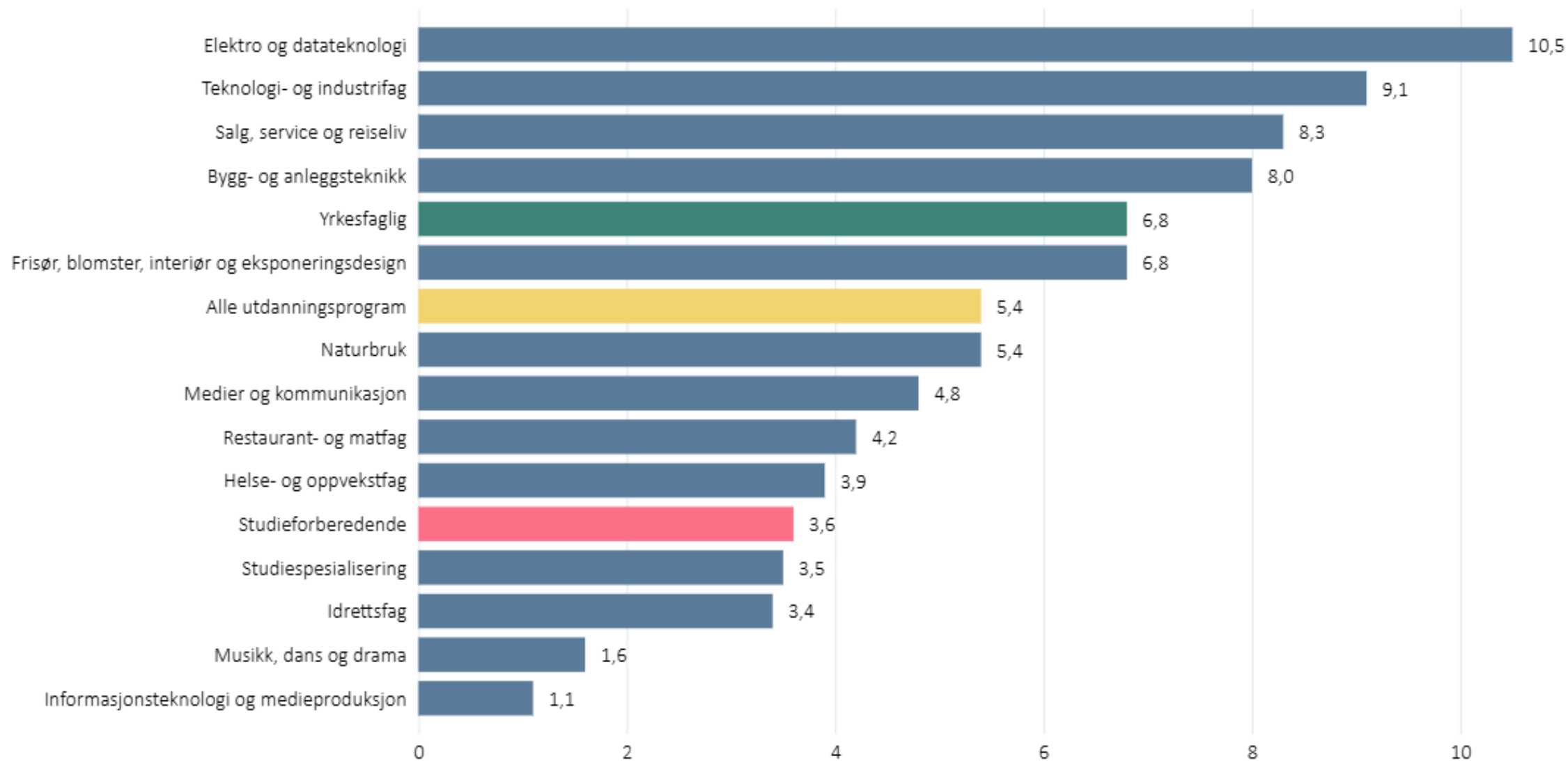

● Hele landet ● Trøndelag-Trööndelage ● Inderøy

Mobbing i videregående fordelt på studieprogram

Mobbing på skolen for alle kjønn i 2025-26. Andel (prosent)

Vg 1

Tema

- ☒ Trivsel
- ☐ Støtte fra lærer
- ☐ Støtte hjemmefra
- ☐ Vurdering for læring
- ☐ Læringskultur
- ☐ Mestring
- ☐ Motivasjon
- ☐ Elevdemokrati og medvirkning
- ☐ Felles regler
- ☐ Utdanning og yrkesveiledning (ungdomsskole...)
- ☐ Faglig utfordring

Elevundersøkelsen i grunnskolen

Tallene er beregnet ut fra elevenes svar fra gjennomføringen av Elevundersøkelsen. Undersøkelsen er gjennomført i perioden oktober til desember.

Tallene som vises for læringsmiljø fra elevundersøkelsen er gjennomsnitt. Gjennomsnittsskåren beregnes ut fra elevenes svar på en 5-punktsskala. Høy verdi betyr positivt resultat. Beste gjennomsnittsverdi er 5. Dårligste verdi er 1.

[Utdanningsdirektoratets analyse av tallene](#)

Spørsmål

Trives du på skolen?

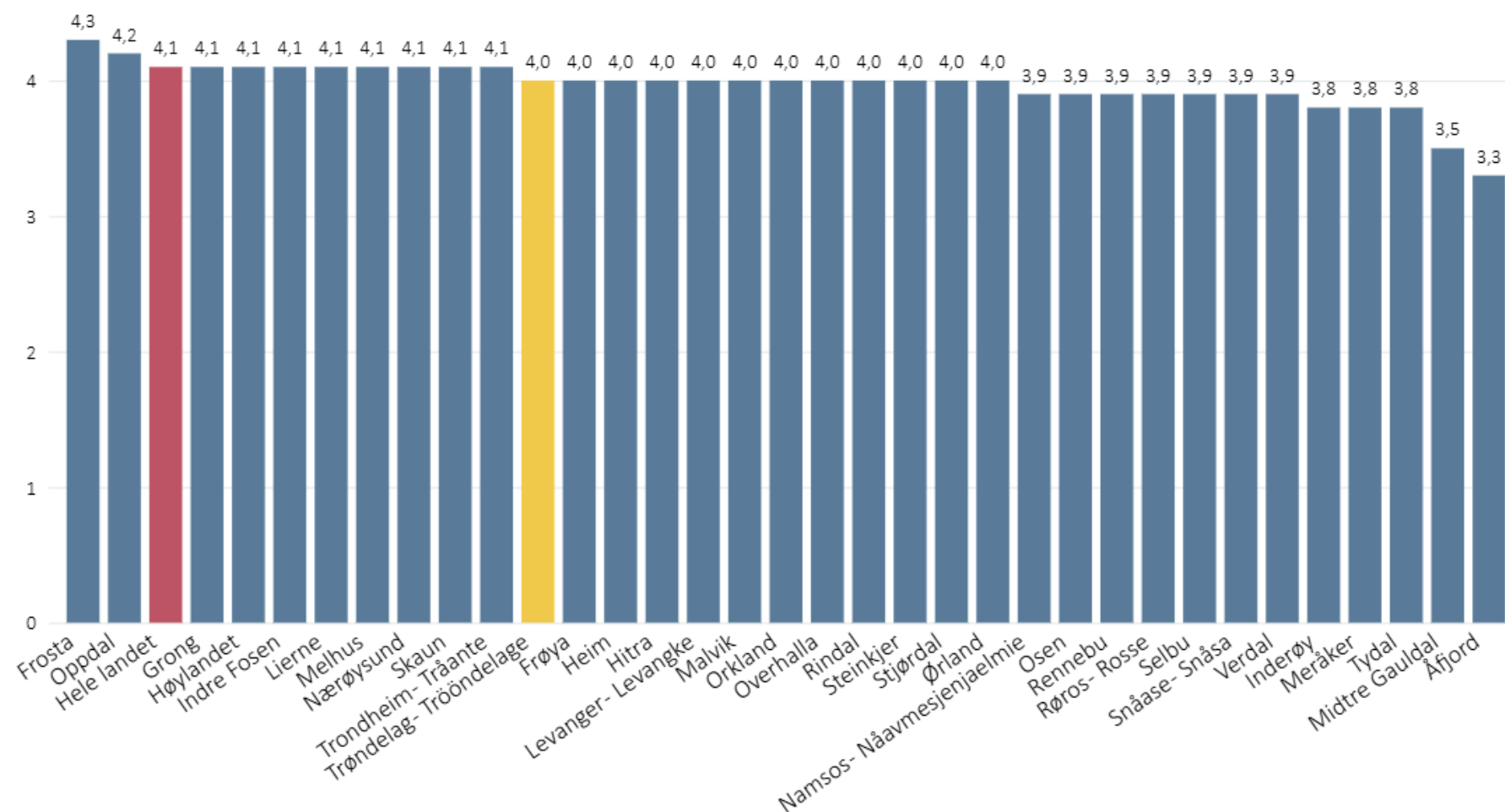
Klassetrinn

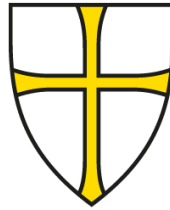
10

Skoleår

2025-26

Trives du på skolen? - 10. årstrinn. trinn

Trøndelag fylkeskommune

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke